

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN 2026-349

30.3.2026

EURO ACCIDENT LIV

Ulykke

Fotball – underlag – bråstopp – kneskade – plutselig, ytre hendelse - avtl. §§ 36 og 37 – FAD.

Forsikrede skadet seg under fotballspill. Hen jaget etter ballen, og foten bråstoppet i underlaget. Foretaket avsto krav under henvisning til at det ikke forelå noe ulykkesskade iht. til vilkårene. Forsikrede presiserte at skaden oppsto som følge av plutselig og ukontrollerbar oppbremsing av foten. Saken reiste spørsmål om det forelå ulykkesskade iht. vilkårene. Nemnda la til grunn at den dominerende årsaken til skaden var forsikredes egne bevegelser. Friksjon fra bakken samt påvirkning fra motspiller var av mindre betydning. Hendelsen var dermed ikke forårsaket av en ytre påvirkning, og det forelå ikke en ulykkesskade. Nemnda ga foretaket medhold.

Saksfremstilling

Forsikrede ble skadet på fotballbanen 11.1.24.

Forsikrede fremmet krav via skademelding datert 19.11.24.

I udatert vedlegg til e-post av 26.11.24 fremgår at forsikrede fikk en totalruptur av fremre korsbånd og en alvorlig meniskskade som krevde operasjon. Videre, om hendelsesforløpet:

[...] Jeg har vært en aktiv fotballspiller hele livet, og denne aktiviteten har vært avgjørende for å opprettholde den fysiske kapasiteten som kreves i min jobb. Tidligere har jeg kun hatt milde og forbigående skader som overtråkk, og har aldri opplevd problemer med slitasje eller alvorlige skader før. Hendelsen kom derfor svært uventet, både med tanke på omstendighetene og alvorlighetsgraden.

Skaden skjedde under en spillsekvens hvor jeg jaget etter ballen. Situasjonen var dynamisk og preget av flere samtidige faktorer. Jeg skulle foreta en rask retningsendring etter at spillet snudde, og satte venstre ben ut til siden for å sparke fra. Jeg forsøkte samtidig å unngå kontakt med en annen spiller foran meg, mens jeg var i fart fremover.

Da jeg satte foten i bakken grep knottene på skoen uvanlig godt i underlaget, noe som resulterte i en bråstopp. Under normale forhold ville en slik bevegelse gitt en jevnere oppbremsing, men i dette tilfellet var sannsynligvis belastningen på kneet for stor.

I det samme øyeblikket hørte jeg et tydelig "smell" fra kneet, som også ble hørt av personer rundt meg. Det var umiddelbart klart at dette var en alvorlig skade. Jeg var sjokkert over hvor raskt dette skjedde, og hvor lite som skulle til for å påføre kneet en så alvorlig skade.

Jeg ser i ettertid at hendelsen var en svært uheldig kombinasjon av faktorer som samlet utsatte kneet for en kraftig og uforberedt belastning. [...]

Foretaket avsto kravet under henvisning til at det ikke forelå en ulykkesskade i forsikringsvilkårenes forstand.

Forsikrede kom med en «presisering av hendelsesforløpet og årsaksforhold» i brev av 3.2.26:

[...]

Situasjonen oppstod i en dynamisk spillsituasjon med høy fart og spillere tett på. Jeg løp fremover da spillet raskt endret retning, samtidig som det kom en motspiller mot meg. Kroppen min var fortsatt i fremdrift samme vei, og jeg måtte reagere raskt for å tilpasse meg både spillretningen og spillerne rundt meg.

I denne situasjonen satte jeg ned venstre fot for å forberede en endring i bevegelse. Dette var ikke en ferdig gjennomført retningsendring, men et steg som ble satt i en overgangsfase, mens kroppen fortsatt var i fremoverbevegelse og jeg samtidig forsøkte å unngå motspilleren foran meg. Det var begrenset tid og kontroll til å plassere foten optimalt.

I det øyeblikket foten traff underlaget, grep knottene uventet hardt i kunstgresset, og foten stoppet brått. Denne oppbremsningen opplevdes som langt kraftigere enn det som normalt skjer i tilsvarende situasjoner, og kom før kroppen rakk å tilpasse seg den nye bevegelses retningen. Før jeg fikk etablert kontroll i kroppen eller fordelt belastningen, smalt det i kneet.

Etter min klare oppfatning var det avgjørende i denne situasjonen at knottene grep i kunstgresset på en måte som førte til en brå og ukontrollerbar oppbremsning. Det var dette som skilte hendelsen fra en normal bevegelse, og som gjorde at belastningen på kneet ble vesentlig større enn det som normalt lar seg håndtere. Dette er ikke ment som en juridisk vurdering, men som en beskrivelse av hvordan jeg selv opplevde årsakssammenhengen i øyeblikket skaden oppstod.

Det var ingen vridning i tradisjonell forstand, men en plutselig og ukontrollerbar oppbremsning som oppstod i et samspill mellom situasjonen rundt meg, hvordan foten ble satt ned i overgangsfasen, og det forhold at knottene grep i underlaget uten den normale ettergivelsen.

[...]

Det var summen av samtidige forhold - fart, spillere tett på, endring i spillretning og en brå oppbremsning i underlaget – som samlet førte til at belastningen på kneet ble større enn det som kunne kontrolleres i øyeblikket

Forsikrede har i det vesentlige anført at hen har vært utsatt for en ulykkesskade. Det fremgår ikke av vilkårene et krav om uventet/uforutsett, og dette kan da ikke innfortolkes, jf. uklarhetsregelen, avtl. § 37 nr. 3 og forbrukeravtaledirektivet 93/13 art. 5. Det foreligger en rekke avgjørelser som klart underbygger direktivets klarhetskrav i favør av forbruker, se f.eks. C-212/20, C-776/19, EU:C:2021:470, C-776/19 - C782/19. I tvilstilfeller vil den tolkningen som er mest fordelaktig for forbrukeren være gjeldende. Eldre praksis, som ikke står seg overfor disse kildene, er derfor uten betydning. I henhold til ordlyden i vilkårene er det tilstrekkelig at skaden er forårsaket av en plutselig ytre fysisk hendelse.

Det at fotballskoens «bråstopper» i underlaget, på en måte som er langt utover det som er normalt, er nettopp som følge av plutselig ytre fysisk hendelse (på samme måte som å skli på glatt underlag).

Foretaket har i det vesentlige anført at det ikke er tale om en ulykkesskade, slik dette er definert i vilkårene og forstått i praksis. Uttrykket «plutselig» betyr at skaden skjer fort, med lite eller intet forvarsel. Videre er uttrykket plutselig etter naturlig språkbruk (og i bransjen, ref. Rt-2014-379 (16), se også HR-2017-2414-A (42-43)) knyttet til skadens inntreden, uavhengig om denne er synbar eller ikke, jf. HR-2024-2040-A. Ulykkestilfelle og «uforutsett» er entydige kriterier som er godt innarbeidet i forsikringsretten. Ut fra en naturlig forståelse av vilkårets objektive innhold vil «uforutsett» være en integrert del av tolkningen «plutselig ytre begivenhet». Begrepet «uforutsett» har ingen selvstendig betydning for tolkningen av ulykkesbegrepet, jf. Arntzen1995. Definisjonen i forsikringsvilkårene skal derfor tolkes, anvendes og forstås på samme måte som om «uforutsett» hadde stått der», jf. også FinKN-2015-310.

Ulykkestilfelle må tolkes i lys av den risiko forsikrede utsetter seg for. Utgangspunktet må være at hva som er forventet eller påregnelig, må vurderes objektivt og ikke ut fra om forsikrede burde forstå at den aktuelle risikoen kunne føre til skade. Ferdig tolket er ikke vilkårene i denne saken uklare, og det er ikke grunnlag for anvendelse av uklarhetsregelen, avtl. § 37 el. Det å henge igjen i

underlaget er ikke å anses som en plutselig ytre hendelse når man spiller fotball. Dette er en del av den risiko som er en del av spillets gang, jf. FinKN 2023-163. Skadehendelsen må ansees å ligge innenfor den risiko som følger av aktiviteten fotball. Det er ikke noe i hendelsen som ligger utenfor det som må regnes som en normalsituasjon under fotballspill.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Spørsmålet er om forsikrede har vært utsatt for en ulykkesskade iht. vilkårene.

Hvilke situasjoner som gir rett til en utbetaling under en forsikring, er avhengig av den avtale som er inngått mellom forsikringstakeren og foretaket, med andre ord vilkårene.

Kravstiller, altså forsikrede, har bevisbyrden. Det innebærer at det er forsikrede som i tilstrekkelig grad må sannsynliggjøre at vilkårene for utbetaling er oppfylt. Foretaket har imidlertid bevisbyrden for at et unntak kommer til anvendelse.

I vilkårene pkt. 3.1 fremgår:

[...]

Med ulykkesskade menes skade på kroppen forårsaket ved en plutselig ytre fysisk hendelse (ulykkestilfelle) som inntreffer i forsikringstiden.

[...]

Under pkt. 6 Definisjoner, fremgår en lignende formulering:

Ulykkesskade

Med ulykkesskade forstås skade på kroppen forårsaket av en plutselig ytre begivenhet - ulykkestilfellet. [...]

I vilkårene er det ikke inntatt et krav om uventet. Iht. uttalelser fra nemndas flertall i nyere nemndspraksis skal ikke dette innfortolkes, jf. 2025-609 til 2025-611, samt 2025-1049 og 2025-1050.

Etter dette står man igjen med krav om en tidsmessig avgrensning i «plutselig», samt et krav om at skaden også er forårsaket av en ytre, fysisk hendelse/ytre begivenhet, jf. begrunnelsen i de nevnte sakene.

Partene synes å være enige om at skadeårsaken(e) inntraff plutselig, forstått slik at det kun innebærer en tidsmessig avgrensning. Spørsmålet er etter dette om det er sannsynliggjort at skaden er forårsaket av en ytre, fysisk hendelse/ytre begivenhet.

Det følger av den fremlagte skadebeskrivelsen at skaden inntraff da forsikrede jaget etter ballen. Hen skulle foreta en «rask retningsendring etter at spillet snudde, og satte venstre ben ut til siden for å sparke fra. Jeg forsøkte samtidig å unngå kontakt med en annen spiller foran meg, mens jeg var i fart fremover». Da hen satte foten i bakken grep knottene uvanlig godt i underlaget, som ga en bråstopp.

Slik saken er opplyst skyldtes skaden en kombinasjon av forsikredes egne bevegelser og friksjon fra bakken, samt en viss påvirkning, uten direkte kontakt, fra motspiller.

Ved slikt årsakssamvirke skal ansvaret legges på hovedårsaken, med mindre det i vilkårene fremgår tilstrekkelig klare holdepunkter for noe annet. De er ikke tilfellet i de aktuelle vilkårene. Det vises til begrunnelsen i 2025-609, 2025-610 og 2025-611.

I 2025-611 heter det blant annet at:

Nemndspraksis viser at en rekke skadesituasjoner faller utenfor fordi skaden ikke anses forårsaket av en ytre, fysisk begivenhet. Tydeligst er tilfellene hvor skademekanismen er forsikredes egen, forkjærte kroppsbevegelse, sykdom eller medfødte tilstander, se bl.a. avgjørelse FinKN-2013-119 og FinKN-2020-533 [...] Ved idrettsutøvelse vil eksempelvis vridningsskader forårsaket av egen, forkjærte kroppsbevegelse falle

utenfor ulykkesbegrepet. Skaden vil i disse tilfellene ikke være dekket av ulykkesforsikringen. Tvil oppstår typisk i tilfellene hvor det er sannsynliggjort at skademekanismen er sammensatt, og skadeårsaken dels kan knyttes til en ytre begivenhet.

Dersom hovedårsaken til forsikredes skade er noe som oppfyller kravene som oppstilles i vilkårene, altså «ytre, fysisk hendelse/ytre begivenhet», er kravet til ulykkesskade oppfylt.

Slik saken er opplyst fremstår forsikredes egne bevegelser å være den mest dominerende årsaken til skaden. Påvirkningen fra motspilleren synes å ha spilt en beskjeden rolle i årsaksforholdet. Friksjonen fremstår å ha hatt en større innvirkning, likevel slik at den er underordnet forsikredes egne bevegelser.

Der hovedårsaken er forsikredes egne bevegelser, følger det av fast nemndspraksis at kravene i forsikringen ikke er oppfylt, og forsikrede har følgelig ikke rett til en utbetaling.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Kaja de Vibe Malling (leder), Barbro Paulen (bransjerepresentant) og Paal Bjønness (forbrukerrepresentant).